



УТВЪРДИЛ,
ДИРЕКТОР:
/Н. Прибиловска/
Заповед № 14-14/19.09.2023г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДЕТСКА ГРАДИНА № 30 „РАДЕЦКИ“

ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Програмната система е цялостна концепция за развитие на децата и придобиване на компетенции по всяко образователно направление, чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със ЗПУО и Наредба № 5 за предучилищно образование.

Програмната система на ДГ № 30 "Радецки" цели полагането на основите за учене през целия живот и постигането на цялостно развитие на децата - езиково, познавателно, емоционално, социално, творческо, духовно-нравствено, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Работим с учебните помагала на издателство „КЛЕТ“ „БИТ И ТЕХНИКА“ и „ПРОСВЕТА“.

Компетентностите, които са дефинирани като очаквани резултати са по посока за всяка възрастова група в седем образователни направления и допълнително знания по гражданско образование, екология, здравно и интеркултурно образование, БДП, по които ще се осъществява педагогическото взаимодействие и са съвкупност от цели, съдържание и очаквани резултати:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмната система, като част от стратегията за развитие на детската градина.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи, методи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система е съобразена и отговаря на следните изисквания:

1. Да създава условия за придобиване на компетентностите по всяко направление;
2. Да отчита спецификите на детската градина и на групите;
3. Да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

В Програмната система се включват:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. Тематично разпределение за всяка възрастова група;
4. Допълнителни компетентности, включително и извън образователните направления - знания, умения и отношения, необходими за успешната социализация и преминаване на детето към училищно образование;
5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование;

ПОДХОДИ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие може да включва разнообразие от подходи и методи, които гарантират:

1. Индивидуален подход към детската личност с оглед усвояване на знанията по образователните направления. Предоставяне на възможност на всяко дете да прави своя избор за дейност, изява, удовлетворяване на потребностите и интересите;
2. Подпомагане на всяко дете да прави своя избор, чрез провеждане на различни дейности, с оглед неговото холистично/ цялостно развитие

3. Включване на семейството като партньор на детската градина;

4. В практиката се прилагат следните подходи и методи, като учителите да търсят и прилагат нови и подходящи за различните форми на педагогическото взаимодействие:

Личностен;
Игров;
Ситуационен;
Диференциран;
Интеграционен /трайни междупредметни връзки/;
Интерактивен;
Хуманен;
Иновативен;
Демократичен;
Беседа;
Разговор;
Компетентностен
Наблюдение;
Моделиране;
Експериментиране;
Разказ

Основни подходи в педагогическото взаимодействие са личностноориентирания подход, личностно отношение към детето и конструктивизмът.

Личностноориентираният подход гарантира развитието и зачитането на детската индивидуалност, възрастовите особености, личностните му качества, способностите, интересите, потребностите, чувствата на детето и го поставя в центъра на всяко педагогическо взаимодействие като главен, основен участник в този процес. Детето се възприема като активно действащ субект, важна личност в процеса на обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането. Този подход поставя детето като равноправен и активен участник в педагогическото взаимодействие, за което трябва да има осигурена образователна, здравословна, безопасна и сигурна среда, практически целесъобразна – физическа, психологическа и социална, микроклимат включващ уважение, доверие, разбирателство, оценяване, зачитане, сътрудничество, награди. В хода на образователния процес детето да получава подкрепа от педагозите за адаптивност, да бъде насърчавано, поощрявано и мотивирано за учене. За пълноценен образователен процес и практическо приложение на усвоените знания и умения е необходимо осигуряване и на педагогическа среда-материали и средства за работа в реални условия, учебни пособия, техника, интериор.

Личностноориентираният подход способства за:

Изграждане на личностни качества като самостоятелност, инициативност, увереност, находчивост, предприемчивост и развиване на способностите, уменията, компетенциите, качества необходими за личностната реализация на детето в училището и в обществото.

Формиране на социални способности за общуване и комуникация;

Социалноориентирано поведение в природата и обществото;

Изграждане на самостоятелност на личността при решаване на поставени и житейски задачи.

Конструктивистичният подход гарантира поставянето на детската личност в центъра на всяко педагогическо взаимодействие и го определя като главен, основен участник в този процес. Детето трябва да се разпознава като активно действащ субект, важна личност в процеса на „Учене чрез игра“. Конструктивизмът като подход означава „Учене чрез участие“. Конструктивизмът изисква създаване на условия детето активно

да участва в педагогическото взаимодействие, да се изявява, да получава подкрепа от педагозите, да бъде насърчавано и мотивирано за учене.

Да се учи конструктивно означава да се: учи активно, решават проблеми, създават условия за трансфер на наученото в реални условия, актуализират старите знания преди конструирането на нови знания, решават различни типове автентични задачи свързани с практиката, насърчава творческото мислене, повишава самостоятелността.

Компетентностен подход-процес и резултат от прогнозиране и формиране на качества-знания, умения и отношения. Овладяване на ключови компетенции на ниво детска градина – детска общност.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ОСНОВНА И ДОПЪЛНИТЕЛНИ

В Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование са посочени две форми на педагогическо взаимодействие: основна и допълнителни.

Формите се прилагат при зачитане на потребностите и интересите на децата в съответствие с програмната система.

Осигурява се баланс при съчетаването на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Основната форма е педагогическата ситуация по образователни направления.

Провежда се само в учебно време.

Осигурява постигането на компетентностите по образователните направления.

Педагогическите ситуации по направления се разпределят в "Седмично разпределение" за всяка група.

Седмичното разпределение се разработва от учителите на конкретната група до 15 септември и се утвърждава от директора.

Седмичното разпределение включва минималния общ брой на педагогическите ситуации определен в Наредба №5 - първа група-11, втора група-13, трета група-15, четвърта група - 17 и допълнителни ситуации по гражданско, здравно, екологично, интеркултурно образование и БДП, съответно по 1 ситуация за първа и втора група и 2 ситуации за подготвителните групи.

СЕДМИЧНО РАЗПИСАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

№	НАПРАВЛЕНИЕ	ПЪРВА ГРУПА	ВТОРА ГРУПА	ТРЕТА ГРУПА	ЧЕТВЪРТА ГРУПА
1.	Български език и литература	1	2	2	3
2.	Математика	1	1	2	3
3.	Околен свят	1	2	2	2
4.	Изобразително изкуство	2	2	2	2
5.	Музика	2	2	2	2
6.	Конструиране и технологии	1	1	2	2
7.	Физическа култура	3	3	3	3
	ОБЩО ЗА ГРУПАТА:	11	13	15	17

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Присъстват и се провеждат ежедневно в целодневната организация на учебния ден и в учебно и неучебно време;

Служат за разширяване и усъвършенстване на компетентностите по образователните направления, подкрепят и развиват темата, целта, задачите на педагогическата ситуация;

Провеждат се извън времето за педагогически ситуации;

Може да предхождат или да са допълнителен ресурс при провеждане на педагогическата ситуация;

Представяват голямо разнообразие от дейности, които се реализират във всички групи на детската градина:

- утринна гимнастика;
- различни видове игри - фолклорни, театрализирани, ролеви, дидактични, подвижни, музикални, спортно-подготвителни;
- разходки и престой на открито;
- посещение на театър;
- празници на групата - рождени дни, пред родителите;
- разглеждане на художествени и др. произведения на изкуството и културата;
- състезания;
- подреждане и разглеждане на изложби от детско творчество;
- изработване на украси за различни празници и поводи;
- занимания в кътовете по интереси, подреждане на обстановката в групата, грижа за реда в групата;
- изготвяне на правила в групата с участие на децата;
- подготовка на тържества /репетиции/;
- дейности по реализиране на проекти;
- приложни дейности;
- лагери, екскурзии, ски-училища, спортна академия;
- пленери, фестивали, конкурси; закалителни процедури.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН В УЧЕБНО ВРЕМЕ
15 септември – 31 май

	ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	Ясла	I група часове	II група часове	III група часове	IV група часове
1.	Дежурен учител на сборна група	7.00–7.30				
2.	ПРИЕМ НА ДЕЦАТА В ГРУПАТА Дейности по избор на децата. Утринно раздвижване	7.30-8.20	7.30-8.00	7.30-8.00	7.30-8.00	7.30-8.00
3.	Сутрешна закуска	8.20-8.50	8.20-8.50	8.20-8.50	8.00-8.50	8.20-8.50
4.	Основни форми на педагогическо взаимодействие - ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ		9.15-10.15	9.15-10.20	9.15 -10.30	9.15 -10.30
5.	ПОДКРЕПИТЕЛНА закуска. Време за почивка	10.00	10.30	10.30	10.30	10.30
6.	1. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие - разходка, игра на площадките, театър, рождени дни и др. 2. Допълнителни образователни дейности	10.30-11.15	10.30-11.15	10.30-11.15	10.30-45.00	10.30-12.00
7.	Обяд	11.30	11.45	11.45	12.15	12.15
8.	Следобеден сън	13.00-15.00	13.00-15.00	13.00-15.00	13.00-15.00	13.00-15.00
9.	Следобедна подкрепителна закуска	15.30	15.15	15.15	15.15	15.15
10.	1. Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие 2. Допълнителни образователни дейности	16.00-18.00	15.45-18.00	15.45-18.00	15.30-18.00	15.30-18.00
11.	Издаване на децата	16.30-18.30	16.30-18.30	16.30-18.30	16.30-18.30	16.30-18.30
12.	Дежурен учител на сборна група	18.30–19.00				

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ**01 юни – 14 септември**

	ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	Ясла	I група часове	II група часове	III група часове	IV група часове
1.	Дежурен учител на сборна група	7.00–7.30				
2.	ПРИЕМ НА ДЕЦАТА НА ОТКРИТО Дейности по избор на децата. Утринно раздвижване	7.30-8.30	7.30-8.30	7.30-8.30	7.30-8.30	7.30-8.30
3.	Сутрешна закуска	8.20-8.50	8.20-8.50	8.20-8.50	8.30-8.50	8.30-8.50
4.	Игри – подвижни, спортни, музикални, ролеви, стимулационни и др. Дейности по избор на децата; Дейности, организирани от учителя - наблюдения, експерименти, затвърдяване и разширяване на знанията и уменията на децата	9.15-10.00	9.15-10.30	9.15-10.30	9.15-10.30	9.15-10.30
5.	Подкрепителна закуска Време за почивка.	10.00-10.30	10.00-10.30	10.00-10.30	10.00-10.30	10.00-10.30
6.	Допълнителни форми на педаго- гическо взаимодействие – игри, разходка, екскурзии, игра на площадките, театър, рождени дни. Каране на колела и тротинетки -по VELOALEЯТА В ДВОРА НА ДГ Закалителни процедури - слънчеви и водни бани, игри в зона „Планинария“	10.30-11.15	10.30-11.45	10.30-11.45	10.30-12.00	10.30-12.00
7.	Обяд	11.30	11.45	11.45	12.00	12.15
8.	Следобеден сън	13.00-15.00	13.00-15.00	13.00-15.00	13.00-15.00	13.00-15.00
9.	Следобедна подкрепителна закуска	15.30	15.30	15.30	15.30	15.30
10.	Игри на двора Дейности по избор на децата. Издаване на децата	16.30-18.30	15.45-18.30	15.45-18.30	15.30-18.30	15.30-18.30
11.	Дежурен учител на сборна група	18.30–19.00				

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ - ДЕЦА, УЧИТЕЛИ, СПЕЦИАЛИСТИ, ДИРЕКТОР, РОДИТЕЛИ

Настоящият механизъм кореспондира със ЗПУО, с държавните образователни стандарти и с Правилника за дейността на детската градина.

Разбирането за взаимодействието между детската градина и семейството /родителите/ датира не от скоро. Сравнително от скоро, обаче в редица публикации се настоява за преосмисляне на подходите към него, като акцентът се измества от почти пасивната и консумативната позиция на семейството към провокиране от страна на детската градина на инициатор на нови начинания. Днес ЗПУО определя ролята на родителите в процеса на образованието – те са участници, а в Наредба №5 за ПУО глава пета е посветена на „Сътрудничество и взаимодействие между участниците в предучилищното образование“. Родителите са определени като „участници и партньори“ в предучилищното образование.

Днес ролята на детската градина е не само да възпитава и обучава децата, а да даде модел на възпитание, който да се усвоява в семейството и в обществото – интерактивна среда, интерактивни методи, богатата дидактична и игрова база, постоянна квалификация на учителите, ежедневно взаимодействие с родителите.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да регламентира конкретните задължения за взаимодействие за постигане целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина, мотивация за учене и благополучие за децата, както и в случай на инциденти или заболяване на дете или учител.

КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ:

1. Обединяване на ресурсите и усилията между страните за осигуряване ефективно взаимодействие при работа с децата в детската градина.
2. Постигане на консенсус по всички цели и аспекти на дейностите в детската градина.
3. Изясняване и разпределяне на основните права и задължения, процедури и подходи на участниците в предучилищното образование в детската градина.

Стъпки за възвеждане на механизма за взаимодействие

1. Отговорностите, описани в механизма се включват в длъжностните характеристики на педагогическите специалисти.
2. Механизмът за взаимодействие се оповестява, чрез информационните табла на родителите.
3. Механизмът е част от стратегията и програмната система.

Добри практики на взаимодействие между детската градина и родителската общност

- Лични покани за присъствие на тържества и празници в детската градина;
- Мониторинг: анкети за проучване на родителското мнение по различни въпроси два-три пъти годишно; мотивационно изложение от родителите при кандидатстване за прием в детската градина;
 - Сайт – детайлно представяне на устройство и дейност;
 - Въведени са 5 вида дейности по интереси – ДОД;
 - Ежегодно се провеждат едnodневни екскурзии;
 - Постоянни изложби на детско творчество не само в групите, на входовете, във фойетата;
 - Информационни табла за родителите с различни постоянни рубрики – поддържани системно и професионално;
 - Дипляни, афиши, брошури, които издаваме системно по най-различни поводи. При приключване на всеки проект за представяне на нови придобивки, нови педагогически практики, отбелязване на годишнини или някакво събитие в детската градина;
 - Родителите се запознават с програмната система за образователния процес;
 - Работното време и приемното време за родители;
 - Децата се приемат и издават лично на учителката от родителя и обратно;
 - Родителите за запознати с Правилника за устройство и дейността на детската градина.

ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА УЧАСТНИЦИТЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ДЕЦА:

Децата имат следните права;

- Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и културна среда;

- Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
- Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие;
- Да участват в проектни дейности;
- Да бъдат поощрявани;
- Ползват медицинско обслужване;
- Закалителен режим;
- Детски отдих и туризъм;

- Децата, постъпили в яслени групи в детската градина се отглеждат, възпитават, социализират и обучават по стандарти за ранно детско развитие, приети с наредба на министъра на здравеопазването и министъра на образованието и науката, както и програмна система изработена от педагозите в детската градина, съобразно с Наредбата за предучилищно образование;

- Дневната организация, включва утринна гимнастика, педагогически ситуации, подвижни игри и развлечения, разходки, закаляващи процедури, хранене, следобеден сън;

- На децата в детската градина се предоставя подкрепа за личностно развитие от педагогически специалисти и учителите на групите, което осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитието на способностите и уменията им;

- Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот;

ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ: УЧИТЕЛИ

Педагогическите специалисти имат следните права:

- Да бъдат зачитани правата и достойнството им;
- Да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
- Да повишават квалификацията си.

Педагогическите специалисти имат следните задължения:

- Да осъществяват обучение и възпитание на децата в съответствие с държавните образователни стандарти;

- Да опазват живота и здравето на децата по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;

- Да зачитат правата и достойнството на децата и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

- На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

ДИРЕКТОР:

- Директорът на детската градина организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени със ЗПУО, държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

- В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

РОДИТЕЛИ:

- Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти.

Родителите имат следните права:

- Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в детската градина и за приобщаването им към общността;

- Да се срещат с ръководството на детската градина, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

- Да се запознаят с педагогическата система в детската градина;

- Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето;

- Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в детската градина по въпроси, свързани с образованието и личностното развитие на децата им;

- Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на детската градина.

Родителите имат следните задължения:

- Да осигуряват редовното присъствие на детето, като уведомяват своевременно детската градина в случаите на отсъствие на детето;

- Редовно да се осведомяват за своите деца, относно приобщаването им в детската градина, успеха и развитието им в образованието;

- Да спазват Правилника за дейността на детската градина;

- Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

- Да участват в родителските срещи;

- Да се явяват в детската градина след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо и за двете страни време.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ДЕТСКАТА ГРАДИНА И РОДИТЕЛИТЕ

Учителите и медицинските специалисти ползват мобилни и стационарни, домашни и служебни телефонни номера на родителите.

Родителите предоставят на учителите в групата на детето декларация, която съдържа имената на детето, ЕГН, имената на родителите, домашен адрес, номерата на телефоните, които учителите вписват в дневника на групата за връзка с тях при нужда.

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА ПО НАПРАВЛЕНИЯ

Тематичното разпределение:

Изготвя се от учителите на всяка възрастова група, приема се от педагогическия съвет и се утвърждава от директора на детската градина за всяка учебна година.

Осигурява ритмично, балансирано и свързано /интегрирано/ разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка седмица, месец през учебното време, съобразено със сезони, празници, компетентностите на децата и други обстоятелства;

Включва темите, очакваните резултати от обучението, методите и формите за проследяване на постиженията по всички направления;

Отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда;

Включва допълнителни компетентности извън образователните направления за всяка възрастова група.

Включва всички теми по ДОС за постигане на отделни компетентности , като очаквани резултати от обучението;

Методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Темата на педагогическата ситуация се определя от учителя и е препоръчително тя да има глобален характер за седмицата/ месеца/ Тематичното разпределение се разработва, като се отчитат интересите на децата; спецификата на образователната среда.

Детската градина развива и допълнителни компетентности гражданско, екологично, здравно възпитание, които се включват в тематичното разпределение по образователни направления и възрастови групи.

Тематичното разпределение се изработва в табличен вид със заглавие и включва 6 колони в табличен вид, както следва: месец, седмица, образователно ядро, тема, очаквани резултати, забележки.

В колона 1 се записва месец по ред, като следва да се съобрази броя на темите в определения месец с учебните седмици в съответния месец;

В колона 2 се записва номера на поредността на седмицата от съответния месец;

В колона 3 се записва наименованието на образователното ядро по Наредба № 5, към което се отнася темата;

В колона 4 се посочва темата на педагогическата ситуация, като тя трябва да отговаря на темата записана в дневника;

В колона 5 се отразяват очакваните резултати по наредба № 5;

В колона № 6 „Забележка” се отнася за пререструктуриране на тематичното разпределение /при възникване на извънредни обстоятелства/.

Пререструктурирането се отнася за конкретна група и се представя в отделна таблица за утвърждаване от директора.

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА Е ПРИЕТА ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ НА 15.09.2023г.